

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Előfizetési árak:
Égően évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.
Egyes szám ára 1 Lei.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

Megfujjuk

a béke harci riadóját, álljon csatasorba minden igaz székely, hogy a kibontott zászlókat diadalra vigye. Elült a csatazaj, a haldoklók hörgését, a gépfegyverek kattogását a béke kevésbé mámoros, de annál nehezebb, több kitartást kívánó küzdelme kell, hogy kövesse: — kötelessége minden székelynek, hogy inasakadtáig a magyarság képviselőjelöltjeit segítse győzelemre.

Jegyezze meg mindenki, hogy csak a magyar jelöltekben, csak a saját vezéreiben bízhatik, eredményt és valami jót a székelység szomorú, sanyaru helyzetének javításában csak ezektől várhat.

Jegyezze meg mindenki a királyi szavakat, hogy csakis alkotmányos kormányzást, a népakarat igazi, becsületes megnyilatkozását kívánja, csakis ilyen célra adott Bratiánunak megbízást, s ha a kormányelnök és emberei másféle célok felé törnek, összeütközésbe kerülnek a szent királyi szavakkal és sorsuk az lesz, ami a többi rövidéletű kormányé, felváltják őket legvégül azok, akik az igazi őszinte, becsületes, az emberi és nemzeti jogokat tiszteletben tartó alkotmányos kormányzást hozzák Nagyrománia nemzeteinek.

A Magyar Szövetség jelöltjein kívül másra vótumot ne adjunk, ha eget-földet ígérnek is, mert ezek, mint a hosszú, keserű tapasztalat mutatja, ugys csak ígéretek maradnak. Hogy a liberálisokat, vagy másokat támogatnak-e majd beválasztott képviselőink, azt a politikai helyzet tiszta látókört mutató magaslatán eldöntik majd ők maguk.

Nincs is szükség arra, hogy mi maroknyi székelység román származású jelöltet válasszunk, a csütörtökön ittjárt kegyelmes úr: Florescu igazságügyminiszterünk olyan kijelentéseket tett, hogy minden jó magyar embernek meg kell tanulnia románul, és hogy a nagy román tengerben a székelység csak kicsiny sziget, amely előbb-utóbb ugys eltűnik,

nos, ha megtanulunk mindnyájan, a képviselőink is románul, nem lesz szükségünk román származású jelöltekre, s ha olyan kicsiny, jelentéktelen sziget vagyunk a nagy román tengerben, az bizonyára nem szorul reánk és nélkülünk is fog elegendő román jelöltet kapni magának.

Bizzunk az adott királyi szóban és válasszuk a Magyar Szövetség jelöltjeit, mert csak így lesz igazán alkotmányos képe az összeülő parlamentnek.

Vegyünk példát az egész Erdélyben egységesen dolgozó szász testvéreinkről, őszintetartás az erő, a széthuzás a mai helyzetben a székelység végpusztulását jelenti. (r)

Kortés-körutra

választások előtti időben a multban is indultak kormányférfiak és más vezető politikusok. Szórtak el, ilyenkor is ígéretek marékszámra, melyeket megvalósulás formájában ritkán láttunk viszont; nem is arra voltak szánva. Főcél volt a választóközönség egy részének a szép kecsge-tésekkel való megnyerése s ha ez a választások alkalmával a pártok számarányát kedvezően döntötte el, az ígéretek elfeledték.

A választások eredményének kedvező befolyásolása volt a főcélja a Florescu igazságügy-miniszter most csütörtöki itteni látogatásának is. Ő azonban még ígérei sem igen ígért, amit ígért is, nagyon kevés és bizonytalan volt. Alig tudjuk elgondolni, hogy ezek után miket várhatunk tőle és kormányától.

Egyébképpen a miniszter f. hó 9 ikén este 6 óra körüli időben érkezett meg városunkba Segesvár felől, miután előbb Székelykeresztúron és a következő községekben is megállott és tájékozódott. A város üdvözlét Negruti polgármester-helyettes tolmácsolta, kinek a miniszter szívélyesen válaszolt, megköszönve a fogadtatást, mellyel a székelység körében találkozott. A miniszter ezután az itteni viszonyokról, főképpen a magyarságnak az itteni választásokon való magatartásáról kívánt tájékozódni. E célból különböző testületek és csoportok, meghívás folytán, elébe járuló küldöttségeit fogadta. A Magyar Szövetség vezetősége részéről Sz. Szakáts Péterrel, Sebesi János dr. volt alispánnal és többekkel hosszasan tárgyalt, mi közben a magyarságot a kormányzó liberális pártnak a választásokon való támogatására kívánta megnyerni. E célból többféle módozatot ajánlott, hogy a magyarság lépjen be a liberális pártba, majd hogy támogassa a liberálisok által kiküldendő magyar jelölteket, stb. A Magyar Szövetség itteni vezetői ezeket részben elfogadhatatlannak tartották, részben nem is érezték magukat illetékeseknek a kívánt megállapodások megkötésére. Végül az a helyzet alakult ki, hogy a kormány megbízottja, valószínűleg Bratiuanu Vintilla, pénzügy-miniszter a szövetség kolozsvári központjának vezetőivel fog még tárgyalásokat folytatni.

A miniszter elé járult és memorandumot nyújtott át az ügyvédi kar küldöttsége, kérve a regábeli bírák és ügyvédek idehelyezésével, illetve itteni működésével előállott sérelmes helyzet orvoslását, továbbá újabb és hosszabb haladékot a román nyelv megtanulására. A miniszter a kérelmet teljesíthetetlennek mondta.

A kereskedők és iparosok nevében Nagy János beszélt, a minisztert, mint azt a embert üdvözölvén, aki hivatalba lépésekor kijelentette, hogy egykor királyi ügyész volt, s a törvénykönyvet ezután is a bűnösök fejére fogja olvasni. Reméli, hogy a miniszter működésével a jogfolytonosságot biztosítani fogja. Kéri, hogy a termelő munkát akadályozó sok sérelmet, akadályt, mely az egyesek tönkremenését is okozza, a kormány hárítsa el. Helyesnek látja, hogy a kormány Neamtü prefectust kinevezte, a magyarság azonban az alispáni széknek derék magyar tisztviselővel való betöltését óhajtotta volna.

Ez utóbbi ügyben, a kinevezett Rauca —

Rouceana elleni hangulatot többen is kifejezték a miniszter előtt, aki az ügy kedvező elintézését megígérte.

A Barkóczy-féle vendéglőben rendezett vacsorán több felkőszöntő hangzott el. Neamtü prefectus, majd Negruti polgármester-helyettes, üdvözlétük mellett, a kormányt a székelység kiváló tulajdonságaira, s érdekeinek méltánylására figyelmeztették. Szakáts Péter utalt a különböző erdélyi nemzetek közt sok évszázad óta, fennállott megértő jó viszonyra, melynek most sem kellett volna megváltoznia. A magyarságnak az elszakadás miatti fájdalma érthető és természetes volt, de a sebek idővel, jóakarattal gyógyíthatók lesznek, mert az új helyzettel járó kötelességeket megértették. A miniszter válaszában kijelenti, hogy a magyarság egyenessége, megbízhatósága tiszteletreméltó. A megértést ő is kész örömmel támogatja, a román nyelv megtanulása azonban szükséges. A miniszter kíséretével — melyben ott voltak: Dragicescu főügyész, Prescurea nagy-küküllővármegyei prefectus, Roșu min. titkár — fél 12 óra körül visszautazott Segesvárra, hogy utját másnap tovább folytassa Diasószentmártonba.

A kisebbségek biztosított jogai.

II.

A „Székely Közélet“ f. évi 3 ik számában közöltem a szövetségbe lépett és társult nagyhatalmak és Románia között Párisban kötött egyezménynek a Románia területén élő kisebbségekre vonatkozó részleteit.

Most közlöm az erdélyi románságnak 1918. december 1-én Gyulafehérváron tartott soradöntő nagygyűlésében minden itt élő nemzet számára hozott következő határozatait:

Kimondotta a nagygyűlés, hogy: „legyen teljes nemzeti szabadság, nemzeti önkormányzattal, hogy mindenik nemzet a saját nyelvén, maga válassza saját tisztviselőivel intézze a közigazgatását és bíraskodását“.

Kimondotta: „az összes hitfelekezetek egyenjogúságát és önkormányzatát“.

Elhatározta „a közélet minden terén a demokratikus kormányzat bevezetését, az általános, nőkre is kiterjedő választójog alapján“.

Kimondotta továbbá „a teljes sajtószabadságot, a gyűlekezési és egyesülési jogot.“

Végül elhatározta „az ipari muokasságnak a számára mindazoknak a jogoknak biztosítását, melyek a legelőrehaladottabb nyugati ipari államokban törvény szerint biztosítva vannak.“

Ezek a határozatok rendelet-törvényvel beiktattak Románia törvénytárába, tehát joghatállyal bírnak és végre is kellene hajtani.

Egy forumnak sem lehet kifogása az ellen, hogy ezek a határozatok nem parlamenti határozattal kerültek bele a törvénytárba, mert az átmeneti idő alatt több más rendelet-törvény teljes joghatállyal bírónak tekintetik s végre is hajtatik. Ilyen, amely most legközvetlenebbül érdekel, a választási törvény.

A gyulafehérvári gyűlésre a Románia területén élő magyarság nem nyert meghívást, így azon részt sem vehetett, ami kétségtelenül magán hordja a mellőzés tényét. Amde ez a körülmény az ottan hozott s fent közölt határozatokat

a magyarságra nézve sokkal értékesebbé teszi, mintha azok az ő részvételével hozattak volna, mert így nem mondható, hogy azok meghozatalára a magyarság befolyást gyakorolt.

Épp azért csodálkozásba ejt a hírek halála, hogy a meghozott és törvényerőre emelt határozatok érvénybe léptetése s végrehajtása helyett, a kormány azokat a határozatokat a kisebbségek hátrányára megváltoztatni szándékozik. A romániai magyarság ezeknek a határozatoknak épségben való fenntartását a a párisi egyezményben biztosított jogokkal együttes végrehajtását kívánja.

Ez kell, hogy a legfőbb feladata legyen a megválasztandó képviselőknek is.

Sz. Szakáts Péter.

Választások előtt.

A liberális párti kormány, mely kezdetben a kisebbségek megértésének szükségét hangoztatta s egyes esetekben mindenféle jót ígért s ígér olykor most is, a választói névjegyzékek kiigazítását határozottan megtagadta. Ezt a keménységet a kormány a törvényesség követelményeihez való ragaszkodással magyarázza; nem akarja, hogy amit csak törvényhozási intézkedés rendelhetne el, abban — mint a most mult decret-logék korában — kormányrendelet intézkedjék.

A magyarság azonban, mely a kiigazítás iránt újabb memorandumokban is fordult a kormányhoz, így is, minden körülmények között állja a választási harcot. A Magyar Szövetség központi vezetősége 10—12 magyar képviselő és szenátor megválasztására számít. Hogy ez az eredmény elérhető legyen, ahhoz azonban mindenesetre egyetértés, az egység megóvása szükséges.

A szövetség kolozsvári központja, melyben a közös cél érdekében a különböző magyar pártárnyalatok kiküldöttjei is résztvesznek, a vármegye részére jelöltek ajánlott. Székelykereszturra: Sebesi János drt, Székelyudvarhelyre: Sz. Szakáts Pétert, Orlándra: Beroády György drt (esetleg: Laár Ferencet). A jelöltek, a központ véleménye és a do'og természete szerint, egyelőre csak ajánlva vannak, hátra van, hogy ez ajánlásokat az egyes kerületek választójának minél előbb megnyilvánuló bizalma is szentesítse. Az így létrejövő egységes megállapodást aztán semmiféle mellékcélnek, személyi érdekeknek megzavarni nem szabad.

A székelykereszturi választókerületben már volt jelölő gyűlés f. hó 8 án, mikor a járás minden részéből összegyűlt választópolgárság Gyárfás Pál dr. és Csia Kálmán ajánlatára Sebesi János dr. volt alispánt egyhangulag képviselőnek jelölte. Más kombinációba hozott jelöltek mind visszaleptek.

Óhajtott volna, hogy vármegyénkben a Magyar Szövetség képviselőjelöltjei ellen a kormány jelöltek ne állítson, mert itt a választók túlnyomó többsége magyar lévén, előreláthatólag csak törvényesértékek esetén jöhetne be más jelölt s ha egyesek félrevezetései folytán a kormány mégis jelöltek állítana, az sikert nem ígérne, csak a lakosság felizgatására lenne alkalmas és az esetleges visszaélések bünyádi feljelentéseket vonnának maguk után. Viszont a régi Erdély egész területén az 1919. évi lajstrom alapján ugys csak igen kevés magyar képviselő jöhet be, kik nem egyes vidékeknek, hanem az egész magyarságnak képviselői kell, hogy legyenek és szerintünk, az államnak nagyobb érdeke a magyarságnak a parlamenti munkában való részvétele, mint akár kiteuc-tizzel több liberális képviselő.

A székelyudvarhelyi választókerület jelölő gyűlése f. hó 21 én, kedden, d. e. 11 órakor lesz a Bukarest-szálloda színháztermében. Az elnökség kéri a választópolgárokat, hogy a gyűlésen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

A választásokkal kapcsolatosan

közöljük az egykori kormányzó-tanács által alkotott és a 3621 számú 1919 évi királyi dekretummal szentesített törvény-rendeletnek azokat a tudnivaló részeit, melyek a szavazási eljárást megelőző kérdésekre vonatkoznak, hogy azokhoz mindenki, akit érdekel, alkalmazkodhassék.

Választójoguk van mindazoknak, akik a választói névjegyzékbe föl vannak véve és választói igazolvánnyal vannak ellátva.

A választás előtt jelölő nyilatkozatok teendők. A képviselő vagy szenátorjelölő nyilatkozatok a választás megkezdése előtt legkésőbb 8 nappal teendők meg. A jelölő nyilatkozatok elfogadására meghatározott napon a választás elnöke megjelenik a választókerület székhelyén és a megjelölt helyiségben reggel 9 órától délután 1 óráig a választók rendelkezésére áll. Később jelölő nyilatkozatokat el nem fogadhat. A választás elnöke tartozik elfogadni a lakásán vagy a hivatalában a jelölő nyilatkozatot a meghatározott nap előtt is.

Minden esetben azonban tartozik a választás elnöke legkésőbb 20 nappal a választás első napja előtt köztudomásra hozni a választókerület minden községében a jelölő nyilatkozatok elfogadásának utolsó határnapját.

A képviselő vagy szenátorjelölt mielőtt kijelöltetett volna, köteles jegyzőkönyvileg vagy járásbíróilag hitelesített okiratban kijelenteni, hogy román állampolgár és nem fogja kérni egy idegen állam polgárai közé való felvételét, a választást elfogadja és hogy be fogja mutatni azon igazolványt, hogy ő a törvényhozó testületek tagja és azok munkájában részt fog venni. Ezen nyilatkozat hiányában a jelölés visszautasítandó; a nyilatkozat lényeges kellekeinek elnézése esetén a mandátum semmis s a mandátum tulajdonosul azon ellenjelölt hirdettetik ki, akinek legtöbb szavazata volt. E kérdés eldöntése a törvényhozó testületek hatáskörébe tartozik. A jelölő nyilatkozatok csak azon esetben vehetők figyelembe, ha azokat a képviselő-választókerület legkevesebb 50 és a szenátorválasztókerület legkevesebb 25 választója teszi. A nyilatkozatba a következők veendőek be: a jelölt családi és keresztnéve, foglalkozása és lakóhelye és aláírandó a jelölő választók által. Mindegyik választó aláírása mellett megjelöli azt a községet is, amelynek névjegyzékébe fel van véve. Az aláírás hitelesességét a községi előljáróság igazolja.

A nyilatkozat legkevesebb 2 és legfeljebb 10 olyan választó által nyújtandó be személyesen az elnöknek, akiket az elnök ismer, vagy személyazonosságukat igazolni tudják. Személyazonosság igazolására elegendő a községi előljáróság igazolványa.

Azon választó, aki egy jelöltnek jelölő nyilatkozatát aláírta, más jelölt nyilatkozatát nem írhatja alá, csak azon esetben, ha előző nyilatkozatát visszautasították, vagy az bármely okból kifolyólag érvénytelenné vált. A nyilatkozaton tett aláírások ellenőrzése a választói névjegyzék alapján történik.

Ha az elnök egy választó aláírásának megismétlését állapítja meg, azt egy később benyújtott nyilatkozatnál nem létezőnek tekinti.

A választók nyilatkozatával egyidejűleg be kell nyújtani az elől irt jelölti nyilatkozatot is. Az elnök visszautasítani köteles az olyan nyilatkozatot, amelyik az előző cikkekben előirt feltételeknek meg nem felel, az olyan nyilatkozatot, amelyik megfelel, elfogadni tartozik. Az elnök a választónak a nyilatkozat benyújtásáról egy óra alatt elismervényt állít ki, ha pedig az elfogadást visszautasítja, a visszautasítás okát írásban közli velük.

Az elnök által elismervény mellett elfogadott nyilatkozatot a benyújtók vissza nem vonhatják, az elnök vissza nem utasíthatja.

A jelölt visszalépési nyilatkozatát az elnök csak az esetben veheti figyelembe, ha az közjegyző, vagy járásbíró által hitelesített okiratban történik.

Azon választók, kik jelölő nyilatkozatot nyújtottak be, minden egyes szavazókörben saját pártjuk részére egy vagy két bizalmi férfit jelölhetnek ki. A bizalmi férfiak ellenőrizhetik a választás törvényességét és ezen joguk gyakorlásában megjegyzéseiket röviden megtehetik, az elnök felhatalmazásával a szavazás befejezése után írásbeli felszólalásokat terjeszhetnek elő, amelyek a jegyzőkönyvhöz csatolandók. A bizalmi férfiak nevel 24 órával előzőleg az iroda elnökével közlendők. Ha a bizalmi férfi nem azon szavazókör névjegyzékében felvett választó, választójogát választói igazolvánnyal igazolja.

A bizalmi férfiak azon célból, hogy a választók és a szavazóiroda között kapcsolat tartassék fenn, minden egyes jelölt részére ugyanazon számban és ugyanazon jogokkal különös megbizottakat küldenek. A megbizottak nevei 24 órával előzőleg az irodák elnökeivel közlendők. A megbizottak szigorúan ellenőrzik a törvény intézkedéseit és az elnök által a rend fenntartására kiadott utasítások betartását; ellenesetben az elnök megbízatásukat visszavonhatja, a pártok pedig ezek helyett más megbizottakat jelölhetnek ki. A választási helyiségben egy elkülönített helyiség készítenőd elő (külön szoba), melybe a választó bevezettetik a célból, hogy a szavazólapját a borítékba tegye. A választók megfelelő csoportokban bocsátandók be a szavazóterembe, úgy, hogy tolongás, rendezavarás ne történjék.

A szavazás titkos. A választó borítékba zárt szavazólapot szavaz. A szavazáshoz szükséges szavazólapokat és borítékokat a választó a szavazóiroda elnökétől kapja. Olyan kerületekben, melyek 1—1 képviselőt, vagy szenátort választanak, a szavazólapon egy jelöltnek a neve lesz, olyan választókerületekben, melyekben egynél több képviselőt választanak, a szavazólap két jelölt nevét fogja tartalmazni.

A szavazólapnak 6×10 cm. nagyságúnak kell lennie (rendes íródaivnak 1/16-od része): cicero betűkkel nyomva és a jelöltnek csak családi és keresztnévét tartalmazva (két jelölt esetén a jelöltékét).

Minden egyes jelölt szavazólapja más színű papírra nyomandó; a szín a választási elnök által a jelölés napján állapítandó meg. A szavazólapok és borítékoknak a szavazókörökben való szétszórását az elnök a választást megelőzőleg 2 nappal eszközli.

Ötvöske kérlek,

nem tudom, emlékszel-e még arra, mikor az idei szezon 34-ik, táncsal egybekötött műsoros estélyének plakátját ragasztottad ki. Én éppen jöttem hazafelé és megnéztem, hogy megint mi lesz. Amig a „Meghívót“ olvastam, te mellettem pisz-mogtál a szerszámaiddal s mielőtt tovább indultál volna azon a napi ötven leu keresetű pályádon, a következő kijelentést tetted: „Köanyú az uraknak mer' annyi tánc van s azon oly jól mulatóznak...“ Ezt mondtad, Ötvös kérlek, miközben kicsi egér-szemed vágyó-irigyen felesillant s nyomorék púpos melledebe a már hideg téli levegőből nagyobb adagot szívál be, mondhatnám, sóhajtottál s aztán mentél tovább...

Ötvös kérlek, bár a mostanában elhangzó, ugynevezett: kijelentéseken nem érdemes egy pillanatig sem gondolkozni, de ezt te annyira igazán mondtad, hogy azután sokáig teprengtem. Töprengtem, megöljek-e benned egy illúsiót, mert valahol úgy hallottam, hogy nagyobb bűn illúsiót ölni, mint embert, mert az ember véges és az illúsió — örök... Ej hát döntsön a sors, gondoltam végre magamban s kezdtem számítani a gombjaimon felülről lefelé, hogy „megöljem...“ ne öl-jem... meg... ne...“ stb és tudod, mi jött ki Ötvös? Az, hogy — „meg“! Az igazat megvallva, peched volt, mert már másfél éve hiányzik egy gomb lenn, egészen lenn a — kabátomon, ha fel lett

volna varrva, most nem kellene ölnöm. Látod, látod, Ötvös, nálunk némelykor egy leszakadt gombért követünk el nagyobb bűnt, mint az emberölés...

No de mindegy! „Fort mit Schaden“!.. és kezdjük az elején.

Te kiragasztod a plakátot, mely nagyszerű dolgokat ígér. Műsört jótékonycéllal, táncot szegénygyermekkel, büffét, ingyen gyógykezeléssel, ruhatárt, melyben az elmúlást szimbolizáló kalapodat ujjal cserélheted ki, ha csak az ujjakat előtted mind el nem viszik, tombolát, mely előtt a rendezőség, ha kell meg is esküszik, hogy neki: (már mint a rendezőségnek) halvány fogalma sincs, hogy mely számok fognak nyerni, mondom, egy ilyen tombolát... s végül egy éjszakát, melyet a közönség a legjobb kedvben „tombol át.“

Te Ötvös kiragasztod a plakátot és azt hiszed, hogy mindenki, aki azt meglátja, úgy fog örülni, mint mikor a nők mondhatnak és a férfiak hallhatnak egy jó (legalább egy egész családot érintő) — pletykát? Hiszen nem mondom, talán vannak ilyenek is, de ezek olyanok, mint a két fejű sas, vagy mint egy nyugdíjas, aki tavaszig nem fog éhen halni; vannak, de ezek — abnormitások.

Ellenben jön egy apa, aki két lány boldog és ezerkétszáz leu havi jövedelem nem a legboldogabb tulajdonosa. Olvassa a plakátot és mit gondolsz, Ötvös kérlek, amit az a boldog apa magában mormog, az hála-ima a teremtőhöz, hogy a lányaival eltölthet egy kellemes estét? Nem Ötvös; hidd el azaz ur olyant mormog magában, — amit jó, hogy csak magában mormog... Jön egy gazdag ember s azt mondja „a fene egye meg, megint ki kell adjak husz leut“, s közben a gyomorhurutjára gondol;... jön egy szegény ember, olvassa...: „Na nem bánom szegény gyermekekről van szó, egye meg a fene azt a — negyven leut;“ jön egy leány, olvassa „tánccal egybekötött...“ a vádlójaira gondol s elmosolyodik;... jön egy asszony a vádlójaira gondol s — elszomorodik... és így jönnek akik olvassák a „Meghívót“, gondolnak valamit s mennek és higgyél nekem, Ötvös kérlek, egyik sem örül. Azért elmegy mindegyik, a terem zaufolt lesz, de hogy az illetők örülnének (sich freuen) azt, nem Ötvös. Ha pedig kivételek vannak, azok mint mondtam: abnormitások.

Most pedig Ötvös, én majd megfogom a kezéd s mint Vergilius Dantet (oh Dante mit szólsz e hasonlathoz?) elvezetlek egy olyan „táncba“, hol meglátod majd, hogy hogy mulatnak s hol az illúzió ki fog szenvedni, oh... mea culpa... mea culpa.

(Folyt. köv.)

Még egyszer az irodalmi társaság kérdéséről.

Forró nyár volt, amikor egy irodalmi társaság létesítéséről pár gondolatot közöltem e lap hasábjain. Orbán Balázs csontjainak harmadszori eltöretése alkalmából.

Az akkor felvetett, illetőleg felújított eszmét általában szóbelileg többen helyeselték, de írásbeli észrevétel e lap hasábjain nem jelent meg. Egyik lap társaságunkban és a Pásztortűz című folyóiratban azonban jelentek meg cikkek, melyek az eszméhez helyeslőleg szólottak hozzá. Most a Pásztortűz legújabb számában Rass Károly gyulafehérvári tanár egy erdélyi magyar akadémia szükségességéről írván, a többek között ezeket mondja: „... „Ennek az akadémiának megválnának minden városban az exponensei. Minden város magyarsága alakítana irodalmi társulatot. Ezek az irodalmi társulatok gondoskodjanak az akadémia irányítása szerint a magyar közönség kulturális vezetéséről, tájékoztatásáról, irodalmi estélyek rendezéséről stb.“

Rass Károly cikke megint időszerűvé teszi az irodalmi társaság kérdésével való foglalkozást. Tűzzük tehát napirendre. Szóljon hozzá minden

tollforgató ember s vitassuk meg a kérdést érdeme szerint. A Székely Dalegylettel és a most alakult Filharmonikus Társasággal karöltve sokat lendíthetne városunk kulturáján egy, tervszerűen dolgozó irodalmi társaság. Ilyen irányban már utat is mutatott a Jótékony Nőegylet. Dal és zene, költészet és irodalom, mint a művészetnek különböző ágai, ikertestvérek. Teremtünk tehát kapcsolatot, harmóniát közöttük. **Biró Lajos.**

HIREK.

Február 11.

Miért vizsgáljam?

*Miért vizsgáljam elszorongva,
Vajjon mivé lett:
Sok édes, késsa ábránd,
Sejtés, meréss ígérlet.*

*A sors tündöklő álmaimból
Nem egyet ám beváltott —
Most is hálás vagyok már,
Hogy engemet megáldott.*

*S nem is ijess meg semmi sem:
Akármilyen kába hirt hoz.
A sok káprásatos, meréss kép,
Sejtés, számomra: biztos —*

Mihály László.

Kinevezés a törvénytörvényesnél. Nagy Lajos törvénytörvényes díjnyel az itteni törvénytörvényeshez segédhivatali tisztviselővé (írnokká) nevezték ki.

Tanítói kinevezés. Veress Mózes volt felsősófalvi áll. igazgató-tanítót Felsőófalvára állami tanítónak nevezték ki.

Házasság. Häger Brigitta és Ravass Aladár földbirtokos február 11-én, szombaton tartották esküvőjüket Homoródszentpálon. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Szentgericzei Jakab Lajos és neje Bördy Ida leányát, Szentgericzei Jakab Irénkét Bögözben f. hó 5-én eljegyezte Ciochină Nicolau strehaii (Regat) ügyvéd fia Ciochină N. Constantin Nagykuşilló és Udvarhelyvármegye gazdasági hivatalának főnöke. (Minden külön értesítés helyett.)

Nőegyleti gyűlés. A helybeli Jótékony Nőegylet f. hó 12-én (vasárnap) d. u. 4 órakor választmányi ülést tart a ref. kollegium tanácskozó termében. Tárgyszorozatából legfontosabb a Nőegylet állásfoglalása a Polgári Önképzőkörrel való együttműködés kérdésében. Az elnökség a tagok nagyszámú megjelenését kéri.

Halálozás. Szombatfalvai Szombatfalvy Albert, nyug. m. kir. államrendőrségi tanácsos, 74 éves korában, január 28-án, Kispesten elhalt. Az elhunytat, kinek családja ide való eredetű, a számos ismert és tekintélyes rokon sorában, Szombatfalvi Majthényi Miklós dr., városunknak a magyar uralom alatti utolsó polgármestere is — mint örökbefogadott fia — gyászolja.

Deák Sándor földműves, Kobátfalván, 93 éves korában meghalt. A ritka szép kort ért öreg székely gazda, az utolsó időkig, ép, egészséges állapotban érvendett. Küzdött a 48—49-iki magyar szabadságharcban, később résztvett a híres königlatzi ceatában is, mindezekről sokszor és szívesen beszélgetett el. Nagyszámú, tekintélyes rokonság s ennek sorában Deák Miklós, szentmihályi unitárius pap, mint fia, Benczédi Pál homoródufalvi lelkész, mint unokája gyászolja.

Simó Juliánna Székelyudvarhelyen, 78 éves korában, f. hó 7-ikén elhalt. A szép kort ért derék nőt nagy részvét mellett temették; tekintélyes rokonság gyászolja.

Az alsóófalvi tűzkárosultak javára a hét folyamán N. N. 25 leut adományozott.

Az ipari szakiskola kiténtetése. A helybeli áll. kő és agyagipari szakiskola a bukaresti kiállításon bemutatott készítményeivel a „Diploma de onoare se decerne cu medalie de aur“-t (elismerő oklevelet aranyéremmel) nyerte el.

Meghívó. Az irgalmas nővérek (apácázárda) vezetése alatt álló polgári és elemi leányiskola növendékei folyó hó 16-án este 7 órakor és 19-én d. u. 4 órakor a róm. kath. fiuinternátus nagytermében farsangi színelőadást rendeznek, a melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az intézet előljárósága. Szinre kerül: 1. Die Blumenfreudin (Szind. 1 felvonásban.) 2. Fleissige Mädchen (Daljáték). 3. Die Feuerwehr (Tűzoltójáték). — 1. Tordai Grail E. és Gál A.: A tél tüdőre (Játék, versben, élőképkei) 2. N. N. Egy caésze kávé (Vigjáték 1 felvonásban.) 3. Tordai G. E.: Dr. Gyógykuthy Elvira med. univ. (Vigjáték 1 felvonásban.)

Autó-soffőri vizsgát letenni szándékozók a vizsgát a legközelebbi (idevalék tehát a brassói) ker. rendőrprefecturán tehetik le. Az autók felülvizsgálata és nyilvántartása azonban a vármegyei prefectura feladata.

Köszönet-nyilvánítás. Mátéfi András VI. o. gimnáziumi tanuló és Benedekfi Ferencz, egy műsoros estély jövedelméből 50 leu értékű füzetet, tintát, krétát, tollhegyet és papírt vásároltak és adták át a nagykeleti ref. felekezeti iskolának. Ezen adományukért ezúton mondom köszönetet a pemei gondolkozású ajándékozónak. **László Katalin** ref. felekezeti tanítónő.

A református egyház estélye. A rendezőbizottság igen szép és változatos műsört állított össze a jövő szombaton, febr. 18-án megtartandó estélyre. Megnyitónál az ujonnan alakult filharmonikus társaság négy tagja egy vonós négyest ad elő. Lesz egy pompás kabaré-darab, mely sokáig mulattatta a fővárosi közönséget; továbbá egy melodráma és egy kedves, páros, énekes jelenet. Ezen kívül találkozunk egy eredeti székely típusú, kinek beszédéből megismerhetjük a székely ember tekerényes észjárását, persze, sok nevetés mellett. Megelevenedik a régi „kötőke“, mikor az asszonyok, leányok harisnyakötés mellett, megtárgyalták a város ügyes-bajos dolgait. Ez a tárgyalás most egy fülbemászó kuplé keretében történik. Aki seh-se látott eredeti székely fonót: az, most megláthatja: valóságban. Székely nemzeti viselkedés leányok jelennek meg és fonnak, vidám székely dalokat énekelve. Mindenik leány mellett ott lesz a székely legény is. Az estély a Bukarest-szálló nagy termében lesz, tiszta jövedelmét az iskola javára fordítják. A plakátok holnap fognak megjelenni.

Intézkedés a be nem váltott koronákról. Nagy napilapjaink közlése szerint, a pénzügyminiszter elrendelte, hogy azok a bélyegzetlen és bélyegzett koronák, a melyeket annak idején nem váltottak be, a pénzügyminiszteriumnál letétbe helyezendők, mely az Osztrák Magyar Bank liquidáló bizottságánál beváltásuk iránt lépéseket fog tenni. E hír olvasása után kérdés-ködtünk az itteni pénzügyigazgatóság vezetőjénél az eljárás módjairól, de azt a választ kaptuk, hogy ez ügyben ide még a rendelet nem érkezett meg. A közönséget később erről még tájékoztatni fogjuk.

Az Unitárius nők szövetsége. Székelyudvarhelyt a tél folyamán az unitárius templom javára műsoros estélyt rendez. Eddigi megállapodások szerint: előadásra kerül Csiki Gergely: Czifra nyomorúság c. nagyszerű darabja. A darab rendezésére felkérték: Forró Gézáné urnót, kinek nagy művészi tudása és elismerésre méltó buzgalma minden körülmények közt kivívja a biztos sikert.

A vármegyei nyugdíjasok, akiknek nehéz helyzete közismeretes és sok jogos panaszra adott okot, a tél legezükösebb szakában ismét válságos napokat kénytelenek átélni. Nyugdíjikat, köztudomás szerint, még a legrégebbi időben is a vármegye maga fizetni nem bírván, a hiányt az állam pótolta és fizette ki. E fizetést a kormány legutóbb megtagadta azzal, hogy a nyugdíjak a vármegyét kell, hogy terheljék. Se egyik-től, se másiktól most már ellátásuk csakély összegéhez hozzájutni nem tudván, ismét válságos

helyzetbe kerültek. Kívánatos lenne, hogy végre illetékes tényezők szívvel-lélekkel kezükbe vegyék ez ügyet, hogy a nyugdíjasok állandó bizonytalansága megszűnjék és bár szűkös megélhetésüket biztosítottak lássák.

Athlétai bál. A „Kereszturi Athlétikai Club” február 18-ára hirdett báljára a meghívók már szétküldtek. A műsor főbb érdekessége a Club mintacsapatának — Nagy Lajos tanár vezetése alatt bemutatandó — korlát- és nyújtó mutatványai lesznek. E mutatványos számokban Gyarmathy Dezso dr., Elekcs Domokos dr., Tolvaly Tibor, Kozma Béla, ifj. Gyarmathy Lajos, Haricska István, Muszták Árpád, Schuller Dani, Walter Béla és Pacit Fridolin vesznek részt. — Iskolavivást Orosz Károly, Bakó Árpád, Gyarmathy Lajos rendeznek. A 20 tag által bemutatandó bot szabadgyakorlatok is érdekesek lesznek. — Az estély iránt a városban és vidéken az érdeklődés igen nagy. A rendezőség lapunk utján tudatja, hogy azok, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra ígéret tarthatnak, szíveskedjenek ezt Ajvász Kálnán egyf. titkárnál bejelenteni.

Be kell jelenteni a magyar államadóssági címleteket. A bukaresti magyar követség kolozsvári kirendeltsége közli: A trianoni békeszerződés 186. cikke értelmében a Magyarország rovására területileg gyarapodott államok kötelesek a területükön őrzött, háboru előtt kibocsátott magyar államadóssági címleteket a célra szolgáló megjelöléssel ellátni, de a magyar címlettulajdonosoknak jogukban áll a megjelölés ellen érvényt emelni. A magyar állampolgárok ily címleteiben kifejezett követelések érvényesítésének lehetőségét a magyar királyi pénzügyminiszter biztosítani kívánja. Felhívtnak a bukaresti m. kir. követség működési területén lakó magyar állampolgárok, hogy a tulajdonukat képező és a követség működési területén őrzött, háboru előtt kibocsátott magyar államadóssági címletekre vonatkozó adatokat legkésőbb folyó évi február hó 15-ig a bukaresti m. kir. követségnek jelentsék be. A tulajdonosok által két példányban kiállítandó jegyzékeknek tartalmazniuk kell a kölcsön nevét, névértékét, a címletek számait, a tulajdonos nevét és pontos lakhelyét. Ezenfelül a bejelentésben a tulajdonos eskü helyetti nyilatkozatot tartozik adni arról, hogy a bejelentésben foglalt címletek a trianoni békeszerződés életbelépésének időpontjában (1921 évi július 26-án) tulajdonában voltak és meg kell jelölni azt az államot, ahol a címletek ugyanezen időpontban érvényesítettek. Végül a tulajdonosoknak nyilatkozatot kell adni arról, hogy az illető utódállam felülbélyegzésével el vannak látva vagy sem. A címlettulajdonosoknak készen kell lenniük arra, hogy címleteiket később megállapítandó időpontban és helyen a Jótételei Bizottsághoz való eljuttatás céljából haladéktalanul rendelkezésére kell bocsátaniok. A bukaresti magyar királyi követség utlevél kirendeltsége.

Az új adókvetéssel kapcsolatos becselések elleni felelősségek ügyében a pénzügyminiszterium azt a rendelkezést adta ki, hogy ha a felelősségek tárgyalási hatánapjai a felelősségi bíróságok által február 13-ai utáni időn túlra tűzettek ki, a kitűzött tárgyalásra a felek ne jelentkezzenek, felelősségük az újból kitűzendő határidőig érvényben marad, s új határidő kitűzéséről értesítést kap a felelősségi. A felelősségek tovább is benyújthatók.

A román kath. főgimnázium f. hó 5-én, vasárnap, megtartott estélye alkalmával a főgimnázium tornatermében a közönség délután is, de este különösen, zeufolásig megtöltötte. Örömmel üdvözölte ez alkalommal a közönség a Székelyudvarhelyen először szereplő, nemrég megalakult filharmonikus társaság első szereplését. A társaság először bevezetésnek a Büvös vadász nyitányát nagy tetzés mellett játszotta el. Utolsó pontként megint a társaság szerepelt, lelkes és agilis karnagyának, Peltzer Vilmos drnak egy saját szerzeményű, bájos és finom valcerjét adván elő. Peltzer dr. mint karnagy is külön dicséretet és elismerést érdemel, azért az ideális buzgóságért, mellyel a társaságot szegényes és szerény viszonyaink között is összehozta, s ugyanezért a lelkes törekvésért dicséret illesse a társaság minden egyes tagját. Kívánjuk, hogy működésük a közönség mindinkább fokozódó méltánylásával és megértésével találkozzék. Az estélyen a főgimn. ifjusága — a már közölt szereposztásban — Kisfaludy Károly egytelvonásos vigjátékát (Hűség próbája) ügyesen adta elő. A Szász József tanár (mint ujságkiadó) vezetése alatt, szintén az intézeti ifjuság által bemutatott Eleven Ujság, farsangi

tréfa az ujság szerkesztés, kiadás furcsaságait figurázta ki. A külföld, belföld, tárca, hírek, apróhirdetés stb. rovatok s különösen az interjú megismeréséről által elmondott ötletek nagyrésze találó volt, sok ismert és kevésbé ismert embert csipkedtek meg, anélkül, hogy értük bárki megbántódhatott volna. A közönség tapsaira a tréfa szerzőjeként Embery Árpád tanár jelentkezett. Előadás után a közönséget gazdag büffek várták, s vidám táncmulatság következett.

A nyikómalomfalvi ifjuság f. hó 4-én fényesen sikerült bált rendezett. Megelőzőleg előadták a „Székelyföldön” c. népsziművet, melyet reggelig tartó táncmulatság követett. A közönség kiérdemült tanítója és neje, kik nagy fáradsággal, rövid idő alatt és igen jó eredménnyel tanították be a szindarabot, ezért minden dicséretet megérdemelnek.

Igazságügyi Beadványok Gyűjteménye címen szükséges és hézagot pótló könyvre hirdet előfizetést Szabó Alajos dr. volt törvényszéki elnök és Kósa János dr. kollegiumi tanár. A bírósági beadványok, keresetek, jogügyletek minden esetére utmutatót kívánnak nyújtani az állam hivatalos nyelvét nem ismerők számára, hogy a polgári perrendtartás, házassági jog, váltó, végrehajtási, telekkönyvi, örökösödési, büntető és a cégügy körében, nemkülönb az egyes jogügyletek (szerződések, kötelezvények) tervezeténél lehetőleg minden előforduló esetben a fél, ügyvéd, közjegyző, községi (kör) jegyző képes legyen az állam hivatalos nyelvén a Gyűjtemény felhasználásával saját céljaira szolgáló tervezetet készíteni. A használat megkönnyítése céljából a minták magyar nyelven is közölve lesznek. A praktikus mű ára postaköltséggel együtt 70 leu. Az előfizetések és megrendelések Szabó Alajos dr. címére Odorheire (Székelyudvarhelyre) folyó évi február 25-ig beküldendők. A könyv a felhívás szerint 80—35 nap alatt megjelenik.

A Polgári Önképző-Egylet mult keddi fillérestélyén megint a megszokott nagy közönség jelent meg és szórakozott az ügyes szereplők produkcióján. Körtvélyfay József városi tanácsos sok találó ötlettel, szellemmel fűszerezett szabad előadását nagy tetzés, taps jutalmazta. Jól sikerült Benkő Józsefné és Verestói István éneke, Papp Margit monológja és Winter Pál szavalata. Sokat mulatott a közönség a „Téves kapcsolat” című tréfa ügyes szereplőin is, kik a mult számunkban voltak névszerint megnevezve.

A Napkelet február 1-1 száma érdekes és aktuális irásokkal jelent meg Jakabffy Endre, a magyar országgyűlés volt alelnöke, az új agrárreform teleposztó rendelkezéseiről közöl nagy érdekl. tanulmányt, Ladai István, a kitűnő jog és társadalmi tudós, jogi életünk lezülésének szomorú jelenségét boncolja, Weiss Sándor Néppárt, egység és közeli jövődó címen foglalja össze az aktuális politikai eseményeket, Dózsa Endre, az erdélyi irodalmi társaság elnöke, az erdélyi magyarság és zsidóság viszonyairól ír, Halmágyi Antal az Ady-émlékek körüli harcokat regisztrálja, Sas László, Bárd Oszkár, Darvas Simon, Bartalis János, Balázs Béla, Dienes László, Molter Károly, Walter Gyula, Becski Irén és Dócsné Berde Amál versekkel, novellákkal, kritikákkal és irodalmi tanulmányokkal szerepelnek, míg Szabó Imre az új zsidó irodalom két európai nevű reprezentánsának irodalmi munkásságát ismerteti. A Napkelet előfizetési ára 1/4 évre 45 leu, egyes szám ára 8 leu.

Jelmez-estély. A székelyudvarhelyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület által f. hó 28-án a Bukarest-szálló színháztermében rendezendő jelmez-estély az idény legszórakoztatóbb estélyei egyikének ígérkezik. A rendezőség ajdózatot és fáradságot nem kímélve, mindent megtett a közönség szórakoztatása érdekében. Számos kész jelmezről gondoskodott, melyek mérsékelt díj ellenében lesznek kibérelhetők. Jelmezes ruháknak szolgáló szövetek, valamint álarok Hirsch Rudolf divatárúüzletében kaphatók. A legszebb jelmez tulajdonosa megkapó jutalomban részesül. A rendezőség buzgó fáradozását a közönségnek az estélyen való részvételével kell honorálnia.

A 28-iki kereszturi bikadíjazásra kitűzött díjak úgy az erdélyi, mint a simmenthali fajtákra a vármegye adományából 350—350, 200—200, 150—150, 100—100 leu. A községi bikák gondozóinak jutalmazására 400 leu fordítatik. Kiosztásra kerül még a Gazdasági Egyesület és a kisgazda szövetség részéről kitűzött

200—200 leu. Egyrészt a magas jutalomdíjak, másrészt az a körülmény, hogy községi bikákban nagy a hiány és így előreláthatólag nagy lesz a kereslet, jogosulttá teszi a reményt, hogy tenyésztőink minél több és minél jobb anyaggal fognak a kiállításon megjelenni.

A Polgári Önképző Egylet folyó hó 14-ikére tervezett jelmezes fillér-estélyét 21-ikére halasztotta el.

Fest, tisztit: SCHMITZ Odorheiu-Székelyudvarhely.

Arlejtést hirdet f. hó 13-ikára a torda-nagyszében—brassói állami ut vonalán levő 5 számú fahid-felépítésére a brassói államépítészeti hivatal, mely ez ügyben a szükséges további felvilágosításokat is megadja.

KÖZGAZDASÁG.

A Földmives Szövetség lapunk előző számaiban jelezte, hogy kereskedőkkel és iparosokkal tárgyalásokat folytat a célból, hogy ezek az igazolvánnyal ellátott gazdaköri tagoknak bevásárlásaik, rendeléseik alkalmával bizonyos árkedvezményt nyújtsanak. Alább közöljük a kedvezményt nyújtó udvarhelyi kereskedők és iparosok neveit, továbbá a kedvezmény nagyságát, s kérjük tagjainkat, hogy igazolványaik beszerzésével siesse-nek, hogy a nyújtott kedvezményeket minél előbb igénybe vehessék:

Börgyár részvénytársaság, Szabai Antal, Lőrinczi és Zakariás borkereskedők 5%, Söllösi Samu szesz- és bornagykereskedő 5%, Novák Dávid cement-cserépgyáros 5%, Márk Testvérek üveg- és porcelán kereskedő 5%, Jakab Gyula rőfös kereskedő 5%, Novák István rőfös kereskedő 10%, Szentpéteri Károly piaci- és vásári rőfös kereskedő 10%, Bacsics József vaskereskedő (nagyobb vételnél) 5%, Gáspár és Papp, Zárug Antal, Lőrinczi és Zakariás, Bacsics József, Lebovits József fűszerkereskedők nagyobb vételnél a (cukor kivételével) 3%, Lebovits Géza szesz és szeszitalok vételnél 5%, Székely János, Cseke Lajos, Vízhányó István asztalosok 5%, Rájk József, Birtalan Domokos, Méty István, id. Nagy Dénes, ifj. Nagy Dénes, Török Mózes, Orosz József, Verestói Dániel, Verestói Károly csizmadia mesterek 5—5%, Orbán Nagy és Tamás, Benedek Géza, Mertz Károly cipészek 5—5%, Kerestély Gyula bádógos 5%, Kovács Lázár kovács 15%, Kovács Ernő kereskedő 15%, Keszler Albert kalapos 5%, Tamás Gáspár szabó 5%, Szőke István szíjgyártó 5%, Kassai Dénes szűcs 5%, Forró és Farkas fűszerkereskedő cég első rendű cikkei a legjutányosabb áron adja a gazdáknak.

Igazolvánnyal azon gazdaköri tagok látatnak el, kik 1921 és 1922. évi tagsági díjikkal hátrálékban nincsenek. Székelykeresztúron és Baróthon kedvezménynyújtás céljából a tárgyalások most vannak folyamatban.

Felkéretnek azok a gazdakörök, a hol még naplársk vannak künn, hogy elszámolásukat sürgősen megtenni szíveskedjenek.

Az állatvásárok élénkülését újabb veszély fenyegeti.

„Kivitel céljaira szánt állatok származási helyükön 15 napon át állatorvosi felügyelet alatt tartandók. A felügyelet alá vett állatok, visszaélések elkerülése céljából felismerhető bélyeggel megjegyzendők.”

„Vásáron vagy különböző helyiségekben összeszedett állatok 30 napig tartandók orvosi megfigyelés alatt.”

Igy szól egy most kiadott rendelet, mely állatvásárainkat állataink emelkedését, előre láthatólag, ismét lefogja nyomni. Reméljük, hogy e drákoi szigoruzágu intézkedéseken enyhítés fog történni.

A mult keddi piacon buss — 54—58, tö-

réz — 45—48, rozsa 46, árpa — 40, zab — 25—28, burgonya — 10—12 leuban kelt el vékonykánt. V—.

Nyiltér.

A rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Reflexió a „Székely Hírek“ némely kitévéseire.

Még a Székely Hírek is olvasó barátaink figyelmeztettek, hogy a nevezett lap a f. évi 5. számában Szentpált ismét durván támadja. Allok elébe a mert főm támadást f. szerkesztőjétől és őt innen sugalmazó rosszmájú jóakarómtól úgy sem várhatok, a félrevezetett közönséget a szentpáli szövetkezet érdekében, e már másodizben történő kitévés után, tájékoztatnom kötelességem.

A közérkező felfogásnak napjainkban való meglazulása, fogyasztási szövetkezeteinket nem fertőzte úgy meg, hogy azokból csak úgy könnyedén, büntetlenül, megtorlás nélkül lopjanak. Itt az ellenőrzés ma is szigorú és pontos. A szentpáli szövetkezetnél — újból való megindulása (1917) óta — semminemű lopás, sikkasztás nem történt.

Volt — mint minden szövb. nél — 1916-ban, a meneküléskor. Ekor kirabolták az átmenekülőket és a helybelieket az egész szövetkezet készletét. Némely asszony öllel vitte a szép új bakancsot, úgy huzták ki a kezéből, hogy juttasson másnak is. Volt is csendőrségi nyomozás s feljelentés bőven.

Roszmájú szurkálóm, ki itthon volt menekülve, mint akkori ig. tag, semmit nem tett a szövetkezet megmentésére, de rosszindulatu természetéből kifolyólag, azt képes volt megtenni, hogy engem és ig. társaimat, kik el voltunk menekülve, visszatérésünk után, feljelentett a kir. ügyészségnek, hogy a mi gondatlanságunk okozta a szövetkezet kárát. A kiszállott vizsgálóbíró és ügyész, a kezükben levő 3206/1. kü. 1917. sz. végzés szerint, megállapította, hogy minket mulasztás és felelősség nem terhel. Az itthonmaradtak inkább tehetek volna az áruk megmentéséért...

E végzés kézhezvétele utáni közgyűlésen kijelentettem, hogy én ezzel a rosszindulatu urral egy testületben tovább dolgozni nem vagyok hajlandó. Válasszanak: vagy én, vagy ő. A közgyűlés egyhangulag mellém állott s így az igazgatóságból kimaradt. Ezért olyan dühbe gurult, hogy az unitárius vallásról is kitért s azóta nyughatatlan epés természetével áskálódik ellenem.

Ennyi az ő jellemzésére!

Éa és igazgató társaim fáradságos kitartással, áldozatkész ügyeskedéssel és a „Hangya“ központ támogatásával, ellenőrzésével szövetkezetünket ismét a megye egyik jó forgalmu, anyagilag szilárdan álló szövetkezetévé tettük! Ez fáj a rosszmájúaknak!

Az az aljas gyanúsítása az izenetnek v. a cikknek, hogy „én a szabadabb és biztosítására ügyvezetői igazgatói állást akarok szervezni“, magától megdől azok előtt, kik a szövetkezet alapszabályaiból tudják, hogy az ig. tagok maguk közül ügyvezetőt választanak, ki a levelezést és az ügyek menetét vezeti, tehát ezt az állást szervezni nem kell!

A szabadabb kéz politikája nálunk még nem divatos...!

A Sz. H. szerkesztője legyen megnyugodva, hogy áskálódó munkatársa felhasznál mind-n nyilvános alkalmat, összejövetelet, hol ott nem vagyok, arra, hogy ellenem orditson, kiabáljon, de ezt már úgy megszoktuk, mint a bakter vagy disznópásztor kürtölését.

Még egyről kötelességem a nagyközönséget tájékoztatnom. A Sz. H. szerkesztői üzenetében ez van: „Utóbbi időben hamis tanukkal egyik kollégáját tette ki az utcára.“ Ha ezt a f. szerkesztő magára és reám vonatkoztatja — a mi

valószínű — akkor az ő erkölcsi igazmondásának fajsúlya 0 fok körül állhat. Mert egy olyan ítéletet, melyet az egyház két — erkölcsileg fellelős — fegyelmi bírósága hozott és büntésnek mondta ki az illetőt, mondom, egy ilyen ítéletet nullifikálni és a tájékozatlan közönség előtt úgy állítani be, hogy én, az I-ső foku fegyelmi bíróság jegyzője, ki szavazati joggal sem bírtam, én tétettem ki mar'ir kollégámat az utcára...?

Ítélje meg a közönség, hogy a ki tudva valótlan állít, milyen ember az?

Kitétte őt a saját büne, mellyel az egyház törvényes rendeleteit nem teljesítette, azoknak fittyet hányt, s azokkal szembehelyezkedett. S ha e büne következményeiért engem akarna bünbakul állítani, ezt csak annyiban vállalhatom, hogy én a kezdet kezdetén, mint akkori barátomat figyelmeztettem, hogy vigyázzon, ne huzzon ujat az egyházzal, mely őt olyan szépen fogadta és helyezte el. Nem tetszett. Nos! Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát.

Am azért a szövetkezeti közgyűlés idejéről a Sz. H. szerkesztőségét értesíteni fogom. Nem szeretem ugyan, ha szánakoznak rajtam, de ha valakinek ez a pervez élvezet-örömet okoz, miért ne részesítem abban az illetőt.

Homoródszentpál, 1922 febr. hó.

Ürmösi József, f. szövb. ig. elnök.

Kiadó: a Könyvnyomda R. t. Odorheiu (Székelyudvarhely).

Meghívó.

Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu-Székelyudvarhely

1922 március hó 5-én d. e. 11 órákor

saját hivatalos helyiségében megtartandó

III. évi

rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1921 évről, a zárszámadás előterjesztése, a nyereség felosztására vonatkozó javaslat és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
3. A sorsolás utján kilépő négy igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.
4. Új felügyelő bizottság választása.
5. Esetleges indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás az arra vonatkozó jelentéssel együtt, a r. t. helyiségében közszemlére van kitéve.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényes részvényeit legkésőbb 1922 március 4-én déli 12 óráig a r. t. hivatalos helyiségében elismervény ellenében letétbe helyezni tartozik.

Székelyudvarhely, 1922 február 4.

Az igazgatóság.

Fő családból való
fiut felvevő
a Szilágyi-cukrásda Odorheiu, Bul.
Reg. Ferdinand 22.

Értesítés.

A világhírű nagyenyedi báró Kemény Kálmán borgezdasága borelárusítását és lerakatát Udvarhely- és Nagyküküllő vármegye részére átvettük, a napokban az első küldemény meg fog érkezni. Már előre felhívjuk a figyelmet ezen kitűnő faj- és gyógyborokra; azokat minden versenyt kizáró legjutányosabb eredeti áron fogjuk a nagyérdemű városi és vidéki vevő közönségnek rendelkezésére bocsátani.

Használt 0-7 literes hosszunyaku butellias üvegeket napi áron veszünk.

Szíves megbízásait kérjük.

Kiváló tisztelettel:

Gál János utódai

Farkas és Forró Székelyudvarhely.

Eladó 2 rézagy, teljesen új, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdó márvány lapokkal. Cim a kiadóhivatalban megtehető

A cristuri kir. járásbíróság, mint te'ekk. hatóság.
1890—1021. cf. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Simó Mihály fia'falvi lakos végrehajtónak Szabó Márton és neje Simó Zuzsa cristuri lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 300 Lei bírói letétbe helyezendő tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a cristuri kir. járásbíróság területén levő, Criatur községben fekvő, s a székelykeresztúri 132. sz. tjkvben. A +1 sorsz. 339 hrsz. alatt foglalt s jelenleg Simó Domokos és neje Szabó Juli nevében álló ingatlanra 500 lei kiküldetési árban az özv. Forgács Bodoné szül. Titi Trézi javára bekebelezett 1/16 részbeni élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartása mellett elrendelte.

Az árverést 1922 évi május hó 1. napján d. e. 9 órákor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében 10 ajtó fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlan a kiküldetési ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kiküldetési ár 10% át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908: XL. t. c. 21. §).

Az aki az ingatlanért a kiküldetési árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akart, köteles nyomban a kiküldetési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §).

Cristur, 1921 december 1.

Kelemen, s. k., jb.

A kiadmány hitelűl:

Nagy s. hiv. tisztviselő.

Kész kálószoba és konyhabutorok
állandóan kaphatók: BURGARDT GYULA mű-
asztalosnál Str. Vasile Alexandri (Tibád-u. 7 sz.)

Pályázat.

Az odorheiu-i járási agrár-bizottsághoz irnok-irattárnoki minőségben egy szorgalmas, józan életű munkaerő lesz felvéve havi 800 (nyolczáz) Lei fizetésért f. évi február hó 15-től kezdődőleg. O mányolt kérelmek az odorheiu-i vezető járásbíróhoz adandók be.

Dela judecatoria de ocol Cristur

Szám: G. 1871—1921

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a cristuri kir. járásbíróságnak C 25/4—1921 sz. végzése következtében dr. Zimmermann Ottó sghisocarai ügyvéd által képviselt Schusztler Joan végrehajtató javára 4000 lei s jár. erejéig az 1921 évi szeptember hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás u'ján lefoglalt és 1950 leura becsült következő ingóságok, u. m.: 1 ló, 1 gramafon, 1 kaszton és 1 üveges szekrény nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a cristuri kir. bíróságnak 1921. évi G. 1871. számú végzése folytán 4000 lei tőkekövetelés, anuek 1921. évi január hó 6. napjától jár 5% os kamata és eddig összesen 1259 lei 50 baniban bíróilag megállapított költségek erejéig adóssok házánál Alsóboldogfalva községben leendő megtartására 1922. évi március hó 18. napjának d. u. 1/3 órája határidővel kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: t. c. LX. 107. és 108. § ai értelmében készpénzbeni fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Cristur, la 3. Februarie anul 1922.

Lőrincy, bírói kiküldött.

Nézzé meg! LÖBL R. divatüzletében

Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 25. sz. alatt

————— **jutányosan kaphatók:** —————

gyönyörű színekben
kötött teveszőr női
kabátok, sapkák és
sálak, csodaszép
nyakkendők.

Reichenbergi kiállításon
vásárolt angol és cseh női és férfi
szövetek. Híres sepsiszentgyörgyi

gyártmányok, u. m.:
156 cm. széles tiszta
len-lepedő, vásznak,
szőttesek, ágy- és

asztalneműek,
törülközők, tartós
függönyök, ágyterítők,
butorszövetek, stb.

————— **Feltűnő olcsón szövet-, szőttes- és kartonmaradékok.** —————

Alóllítottak bérbevevők a

Székely Juhturógyár és Hízlalda Részv.-Társ. Székelyudvarhely

ipartelepét és azt a részvénytársaság címén saját
felelősségünk mellett fogjuk tovább vezetni.

Veszünk sajtot

bármily mennyiségben **KÉSZPÉNZFIZETÉS**
mellett, piaci áron, a régi helyén: a **Strada
Stefan cel Mare** (Malom-utcában) levő
gyártelepünkön.

**Rátz Vilmos,
Ifj. Szakáts Zoltán.**

Megvételre **egy pedálos cimbalmat.**
keresek

Vajna Antal, Str. Princip. Elis. (Bethlen-u.) 64

Az odorheii törvényesék.

C. 1572—1921. **Hirdetmény.**

Az odorheii törvényesék közhírré teszi, hogy
Lázár Károly béta lakos részéről az 1911. I.
t. c. 748. § a alapján előterjesztett kérelem
folytán az uzsoi szorosnál az 1914 évi december
havában ellenséges golyótól találva állítólag el-
halt, Lázár Károly volt béta lakos elhalálása
tényének megállapítása iránt az eljárást a mai
napon megindította és az állítólag elhalt részére
ügygondnokul dr. Borosnyay Pál ügyvéd, odor-
heii lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényesék Lázár Károlyt és
mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomá-
suk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot
Lázár Károly életbenlétéről értesítsék, egy-
szersmind közöljék azokat az adatokat, ame-
lyekből az ő életbenléte megállapítható, mert
különbben a bíróság a jelen hirdetménynek a
„Gazeta Oficiala“ ban történt harmadszori be-
iktatását követő naptól számított 3 hó letelte
után, a nevezett elhalálásának tényét, a bizo-
nyítás eredményéhez képest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1921. évi december 8 án.

D. Th. **Gheorghiu, s., k.,** tiszéki bíró.

A ki adomány hitelesül: **Burghardt, s. hiv. tisztv**

Eladó egy HP. 5 benzinmotor
favágó fűrésszel felszerelve, teljesen üzemképes.
Értekezni lehet: Istánsuj Jánosnál, Str. Baron
Saguna (Bálint-u.) 10. Odorheiu-Sz.-udvarhely.

Kereskedelmi érettségizett, vagy akadémiát vég-
zett egyén (nő, vagy férfi), aki **perfektül**
könyvel és a román nyelvet némileg szóban
és írásban bírja, **könyvelőnek** ugyszintén
ker. érettségizett egyén, (nő, vagy férfi) aki román
nyelvben és írásban némileg jártas, **gyakor-**
noknak felvétetik. Ajánlatok, fizetési igény
megjelölésével, 1922 február 15-ig a Banca „Ce-
tatea“ Fiókintézetének Igazgatóságához Odorheiu
intézendők.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Balázs Károly cég

butorkereskedésében

Odorheiu-Székelyudvarhely, Bul.
Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 27.

Kiválasztott vagy adott tervek után
rendeléseket gyorsan és pontosan
teljesíték. Legmodernebb stíli bu-
torok állandóan raktáron vannak.

Kovács Gergely

kárpitos és díszítő: Str. Prințul Mircea
(Petőfi-utca) 13. (13 évi fővárosi praxis).
Mindennemű e szakmába vágó munkák
a legolcsóbb és legjobb kivitelben ké-
szíttetnek. — Szíves pártfogást kér.

Ha jó, tartós férfi-ruhát akar csináltatni,
ugy tekintse meg a segesvári Zimmermann-
Testvérek posztógyáros lerakatát

Barcsay Károly

női- és férfidivat üzletében,
hol minden szövet a gyári árban kapható.
Még a legjobb régi mi-
nőségű szövő-gyapott és
czérna-fonál, jutányos árakban.

Temetkezési intézetemben

érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy vá-
lasztékban. Halott szállításokat, temetéseket
helyben és vidéken elismert jutányos és
szolid árakon eszközök.

1922.

Ki a farsangot állandóan jó
kedvben akarja bevégezni, ital-
szükségletét okvetlenül a

Lapka Henrik

mintaszerűen berendezett rak-
tárából vásárolja, a hol a kö-
vetkező italok állandóan a
legolcsóbb gyári árban sze-
rezhetők be:

Francia módszer szerint gyártott

Valódi Andrényi pezsgő

Valódi Rácürmös

Valódi édes must

Valódi Xüküllömenti Leányka bor

Valódi Xüküllömenti Rizling bor

Valódi Xüküllömenti Asztali bor

Eredeti angol Jamaica tea-rum

eredeti *** Cognac

Jó hírnevű brassói Cell-féle

Crém-likőrök:

Benediktiner

Altwater

Cointreau

Cacao

Curacao

Chocoládé tojáscrem

Kávé

Griotte

Chartreuse

Amadé Amóró

Marascino di Zara

Barack

Narancs

Meggyszosz

Vanillia

Gyomorrendező

Császárkörte

Köményes

Viszonteladóknek kedvezményes ár.

Tisztelettel:

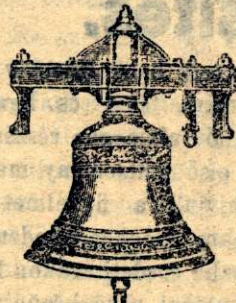
Lapka Henrik

bo, szesz, éde stb. italk. nagyváros

Str. R. Elisaveta (Bethlen-u.)

Harangvásárlók figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a hitközségeket, hogy a nagyszabeni Schieb
Gépgyár Részvénytársaság



Harangöntőde

teljes képviseletét átvettem. E cég a segesvári és nagyszabeni ha-
rangöntődek átvételével száz éves gyakorlatra tekint vissza, mellyel
elérte a hangtisztaságnak és a hanganyag összeállításának azt a töké-
letességét, mellyel az országban semmi más cég nem versenyezhet. E
vármegye területére már 9 harangot szállítottunk a legnagyobb mege-
gedésre. A megrendelők szíves megkeresésére, akár szóban, akár
levél útján azonnal rendelkezésére állok.

Előre is jelezhetem, hogy a harangok árai, a napi folyó áraknak megfelelően a leg-
mérsékeltbbek. Cégünk, mely oly hosszú idő alatt a vármegye tökéletes bizalmát bírja, elég
garancia, hogy szolid és pontos kiszolgálást fogunk nyújtani, miért is tisztelettel kérjük
harang-megrendelés ügyében egész bizalommal hozzánk fordulni.

A Rössler és Gábor székelykereszturi **Gábor Márton.**
cég tulajdonosa:

Harangok jóságáért és hogy meg nem repednek, 10 évig szavatolok.